

19/1

29/1

Ny kulturtidskrift

Den sedan någon tid annonserade kulturtidskriften *Tidsbilden* har utkommit med sitt första nummer. Utgivare är Tidens förlag och ansvarig utgivare är förlagschefen Arne Björnberg, medan den redaktionella ledningen handhas av Ragnar Thoursie; tidskriften skall utkomma med ett häfte i veckan. Det första häftet innehåller flera intressanta artiklar av bl. a. Eli Heckscher, Johannes Wickman, Ernst Wigforss och Viktor Svanberg. Även i övrigt gör tidskriften innehåll i stort sett ett gott intryck utan att vara originellt eller på något sätt betydande. Det enda verkligt svaga är typografien; en stor del av häftet är tryckt med så liten stil att åtminstone äldre läsare måste bli irriterade, och härtill kommer att de otaliga småstumparna gör intryck av kulturella aptitbitar som skall verka lockande, men som i sin mångfald snarast gör motsatt effekt.

Utrikesdebatt med dissonanser

Med all rätt framhöll hr Hjalmarson i remissdebatten att det svenska folket behöver större utrikespolitisk upplysning. "Det gäller att skingra den fruktansvärda okunnighet i utrikespolitiska frågor som ännu råder i landet." Inte heller denna gång gjorde emellertid riksdagen mycket för att råda bot på bristen. I stället för analys och precision eftersträvade som vanligt flertalet debattörer att uttrycka sig så allmänt som möjligt. Stundom nåddes ett slags konstnärlighet i det oemotsägliga, såsom då hr Andrén förklarade att "vi måste föra en utrikespolitik vars idealitet icke urartar till donquijoteri och vars realism icke förfaller till cynism". Vad är en sådan utrikespolitik? Ja, såg det!

Att vissa skuggor faller över enigheten blev dock under debattens gång allt tydligare. Det märktes redan på benägenheten att begära klarhet av andra partier utan motsvarande egen prestation. Om uttrycket "alliansfrihet" var man visserligen praktiskt taget ense, men inte om hur detta begrepp skall tolkas i dagens läge. Skall Sverige gå med på USA:s förslag att förklara Kina som angripare eller skall vi säga nej? Det blev uppenbart att högern och folkpartiet vill ge ett positivt svar, medan regeringen, som nyss ville säga nej, nu inte vill säga något bestämt.

De två nämnda oppositionspartierna, och särskilt folkpar-

tiet, önskar efter allt att döma förena fördömandet av det kinesiska angreppet med oivkligt motstånd mot varje åtgärd av s. k. sanktionskaraktär. Det är inte någon orimlig linje, men den har sina påtagliga svagheter. Utpekade Kina som angripare måste visserligen enligt Achesonplanen några sanktioner bli konsekvensen härav, men planen förutsätter åtminstone ett övervägande av något slags reaktion i handling. Att från början säga ifrån att man i det vill göra för att stävja fredsbrytaren är onekligen ett förtunnande till det yttersta av hela den tankegång som ligger bakom planen. Vad som förutses och vad som enligt sakens natur måste ha varit avsikten hos planens tillskyndare — bland dem den svenske utrikesministern — är att fredsbrottets konstaterande följts av utredning och diskussion i frågan om och på vad sätt brottet kan beivras.

Denna linje är dock ojämförligt bättre än den rent negativa ståndpunkt som är förhärskande inom socialdemokratien. Den innebär att man inför Förenta nationerna förnekar det faktum att Kina är angripare, samtidigt som man i tal och skrift under den svenska debatten betonar det obestridliga i detta faktum. Inkonsekvensen blir ännu bjärtare därigenom att Sverige för några månader sedan var med på att på liknande sätt utpeka Nordkorea och att Sve-

utpeka Kina, om man ändå var mot sanktioner. Hur kan det vara ärligt att besvara USA:s fråga med nej när man, som hr Wigforss själv förutsatte, utgår från att det riktiga svaret är ja — att Kina är angripare. Hr Wigforss sade sig vidare hysa så hög tanke om opinionen i USA att denna skulle ha sinne för "ett litet lands rättighet att ge till känna sin mening även när den strider mot ett stort lands önsningar". Här är sofistiken än grövre. Det är ju inte så att Sverige, enligt hr Wigforss åsikt, skulle "ge till känna sin mening", utan tvärtom så att Sverige skulle vägra att offentligt uttala den mening som är alla svenska demokraters. Varför skulle amerikanerna respektera en sådan brist på hållning? Och hr Wigforss är säkerligen lika övertygad som vi andra om att hans linje är ägnad att väcka indignation i USA — varför då detta vänliga prat, vars falskhet ett barn genomsöker?

Ryktet hade utpekat hr Sandler som en opponent mot regeringspolitiken i Kinafrågan. Hans anförande formade sig emellertid till en retorisk uppvisning i känd stil med högstämt tal om "katastrofernas ödesgemenskap" och "krigsfuriernas heta andedräkt". Efter detta koketterande med undergången kom slutet som en den fridsamma menlöshetens antiklimax; hr Sandler hoppades på ett sådant ställningstagande i Koreakonflikten att det både tillgodoser de krav som ställs av vårt medlemskap i FN och av regeringens utrikespolitik.

Även utrikesministern ingrep småningom i debatten med en lika uttömmande som snustorr

rige sedan dess energiskt understött den Achesonplan som är direkt utformad för att i dylika fall låta FN:s generalförsamling inskrida med rekommendationer då dess säkerhetsråd på grund av stormakternas vetorätt är ur stånd att besluta. Just genom att ett sådant uppträdande är så totalt irrationellt, måste det tolkas som ett klart avståndstagande från solidaritetstanken och blir därigenom en stöt mot FN likaväl som en fara för Sverige med hänsyn till den amerikanska opinionen.

Hr Wigforss intog den mest framskjutna platsen i försvaret för en negativ hållning, varigenom denna blev elegantare formulerad utan att vinna i saklig styrka. Två moment är belysande för resonemangets svaghet. Hr Wigforss ansåg det inte vara ärligt att

rekapitulation av FN:s åtgöranden i Koreakonflikten. Hans anförande utmynnade i en bestämd varning för att Sverige skulle "gå med strömmen i FN", dvs. solidariserade sig med den demokratiska världsoptionen när det gällde att utpeka Kina som angripare. Perspektivet av en mer eller mindre total isolering för Sveriges del i en fråga av den mest centrala betydelse tycktes däremot inte oroa hr Undén. Det bör dock noteras att utrikesministern inte kom med något definitivt ställningstagande i frågan om Kina skulle stämpas som angripare. Även hr Erlander — som inför andra kammaren i stort sett upprepade hr Undéns synpunkter — undvek att direkt låsa fast sig. Debatten går nu vidare till utrikesnämnden. Det måste snart visa sig om dissonanserna i Koreafrågan skall kunna övervinnas eller ej.

D-U